

Додаток до
рішення обласної ради
від 18.02.2021 № 62

Львівська обласна рада
Львівська обласна державна адміністрація

**Комплексна програма підвищення енергоефективності, енергозбереження
та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області
на 2021 – 2025 роки**

Львів – 2021

ПАСПОРТ
(загальна характеристика обласної (бюджетної) цільової програми)

**Комплексна програма підвищення енергоефективності,
енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській
області на 2021 – 2025 роки (далі – Програма)**
(назва Програми)

1. Ініціатор розроблення Програми: **департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації**
2. Дата, номер документа
про затвердження Програми _____
3. Розробник Програми: **департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації**
4. Відповідальні виконавці Програми **департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації**
5. Учасники Програми: **профільні департаменти та управління обласної державної адміністрації, кредитно-фінансові установи, суб'єкти підприємницької діяльності, органи місцевого самоврядування**
6. Термін реалізації Програми: **2021 – 2025 роки**
7. Номер та назва завдань Стратегії розвитку Львівської області на період 2021 – 2027 роки, яким відповідає Програма: **оперативна ціль 1.3. Енергетична самодостатність**
8. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, тис. грн, усього: **у межах бюджетних призначень**
у тому числі: **2021 рік – 25 560 тис. грн**
9. Обсяг коштів обласного бюджету: **у межах бюджетних призначень**
коштів інших джерел (вказати)

**Керівник установи -
головного розпорядника
коштів**

КЕЙВАН Б. П.
(П. І. Б.)

(підпис)

**Відповідальний
виконавець Програми**

КЕЙВАН Б. П.
(П. І. Б.)

(підпис)

Зміст

Паспорт	2
1. Загальні положення	5
2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма	6
3. Мета Програми	7
4. Завдання і заходи Програми, напрями використання бюджетних коштів та результативні показники	8
4.1. Підвищення енергоефективності в індивідуальному житловому фонді області	8
4.2. Підвищення енергоефективності в багатоквартирному житловому фонді області	8
4.3. Стимулювання населення до використання відновлюваних джерел енергії	9
4.4. Підвищення енергоефективності в бюджетних установах області	10
4.4.1. Система енергоменеджменту і моніторингу енерговитрат	10
4.4.2. Проведення енергетичного аудиту, обстежень інженерних систем та планування впровадження енергоефективних заходів у бюджетних установах	11
4.5. Співфінансування проєктів	14
4.6. Підвищення енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики суб'єктами підприємницької діяльності	14
4.7. Підтримка органів місцевого самоврядування в забезпеченні сталого енергетичного розвитку	15
4.7.1. Співфінансування розробки Планів дій сталого енергетичного розвитку та клімату	15
4.7.2. Енергомоніторинг для міст та об'єднаних територіальних громад	16
4.8. Популяризація енергоефективності та відновлюваної енергетики	16
4.9. Напрями використання бюджетних коштів та результативні показники	16
4.9.1. Підвищення енергоефективності та впровадження джерел відновлюваної енергії в житловому фонді	16
4.9.2. Підвищення енергоефективності в бюджетних установах області	19
4.9.3. Підтримка суб'єктів підприємництва у впровадженні енергоефективних заходів та відновлюваних джерел енергії	19
4.9.4. Підтримка органів місцевого самоврядування в забезпеченні сталого енергетичного розвитку	20
4.9.5. Популяризація енергоефективності та відновлюваної енергетики	20
5. Відповідальні виконавці Програми	21
6. Фінансування Програми	21
7. Координація, моніторинг та контроль за виконанням Програми	21
8. Очікувані результати	21

9. Додаток 1. Порядок відшкодування відсотків і частини тіла кредиту за кредитами, залученими фізичними особами та ОСББ на впровадження енергозберігаючих заходів і встановлення обладнання й систем, що використовують відновлювані джерела енергії 23
10. Додаток 2. Цілі кредитування, які забезпечують підвищення енергоефективності та розвиток відновлюваної енергетики і передбачають відшкодування частини відсотків та частини тіла кредиту за кредитами для фізичних осіб. 25
11. Додаток 3. Цілі кредитування, які забезпечують підвищення енергоефективності і передбачають відшкодування відсоткової ставки за кредитами для ОСББ 27
12. Додаток 4. Порядок відшкодування частини вартості обладнання, систем і відповідного додаткового обладнання та матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, які придбані й установлені фізичними особами за власні кошти 29
13. Додаток 5. Перелік обладнання, систем і відповідного додаткового обладнання та матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, які придбані й установлені фізичними особами за власні кошти та за які передбачено відшкодування частини їхньої вартості.....32
14. Додаток 6. Порядок упровадження заходів із підвищення енергоефективності на об'єктах бюджетної сфери 33
15. Додаток 7. Порядок відшкодування відсотків за кредитами, залученими суб'єктами підприємницької діяльності для підвищення енергоефективності та на встановлення обладнання і систем, що використовують відновлювані джерела енергії 37
16. Додаток 8. Цілі кредитування, які сприяють підвищенню енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики і передбачають відшкодування відсоткової ставки за кредитами для суб'єктів підприємницької діяльності 40
17. Додаток 9. Порядок присвоєння регіональних відзнак з відновлюваної енергетики та енергоефективності 41
18. Додаток 10. Ресурсне забезпечення обласної (бюджетної) цільової програми.... 43
19. Додаток 11. Перелік завдань, заходів та показників обласної (бюджетної) цільової програми.....44

1. Загальні положення

Комплексна програма підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки (далі –Програма) спрямована на реалізацію Стратегії розвитку Львівської області на період 2021 – 2027 років, затвердженої рішенням обласної ради від 24 грудня 2019 року № 948, зокрема на виконання оперативної цілі 1.3. «Енергетична самодостатність». Програма розроблена відповідно до Законів України «Про енергозбереження», «Про альтернативні види палива», «Про альтернативні джерела енергії», «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації», «Про енергетичну ефективність будівель», «Про Фонд енергоефективності», «Про ратифікацію Паризької угоди; а також відповідно до Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

У зв'язку з підвищенням вартості енергоресурсів реалізація заходів, які забезпечать їх ефективне й раціональне використання, є одним із найважливіших стратегічних завдань на національному та регіональному рівнях.

Здійснення комплексу заходів з енергозбереження, підвищення енергоефективності та збільшення рівня використання відновлюваних джерел енергії є важливим чинником забезпечення сталого розвитку та сприяє досягненню таких цілей:

- забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх;
- сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх;
- створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;
- забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів;
- забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва;
- вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками.

Програма спрямована на ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів, зменшення обсягу їх споживання і втрат у бюджетній сфері, житловому фонді області, зниження енергоємності виробництва одиниці продукції суб'єктами підприємницької діяльності шляхом реалізації технічних, інноваційних рішень та створення економічно привабливих умов для реалізації інвестиційних проектів у сфері енергозбереження.

Програмою також передбачається впровадження механізмів стимулювання населення і суб'єктів малого й середнього бізнесу області до підвищення рівня використання відновлюваних джерел енергії з метою зменшення використання традиційних енергетичних ресурсів та викопних видів палива.

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Питання підвищення ефективності енергоспоживання є особливо актуальним в умовах залежності економіки від імпорту паливно-енергетичних ресурсів і тенденцій до зростання вартості енергоносіїв.

Враховуючи, що економія паливної одиниці є в три рази більш ефективною, ніж її видобуток, інтенсифікація енергозбереження стає одним з основних питань розвитку економіки.

Проблема неефективного використання енергоресурсів наявна в усіх секторах економіки області, а також у бюджетній сфері та в житловому фонді.

Населення є на сьогодні найбільшим споживачем природного газу в області. У 2019 році цією категорією спожито понад 754,4 млн м³ природного газу, що складає 60% від загального споживання.

Основне споживання теплової енергії на опалення будівель пов'язане із компенсацією теплових втрат через вікна, стіни, дах, підлогу та вентиляцію.

Недостатній рівень комфорту, низька енергоефективність значної частини житлового фонду та його суттєве фізичне зношення потребують вирішення проблеми шляхом проведення теплової санації та капітальних ремонтів.

У бюджетних установах області оплата за спожиті паливно-енергетичні ресурси та комунальні послуги становить значну частину витрат на їх утримання. За результатами проведеного аналізу існуючого стану установ бюджетної сфери, а також враховуючи можливості впливу на вирішення існуючих проблем, на обласному рівні визначено основні проблемні питання, які вимагають першочергового розв'язання:

- високий рівень тепловтрат будівель унаслідок незадовільного стану зовнішніх огорожувальних конструкцій;
- незадовільний стан теплогенеруючого обладнання;
- недостатній рівень знань у персоналу, що експлуатує об'єкти у сфері енергозбереження та економії паливно-енергетичних ресурсів і неефективна експлуатація об'єктів в опалювальний період;

Забезпечити зменшення обсягів споживання енергоресурсів установами бюджетної сфери можливо за допомогою реалізації заходів системного характеру та запровадження постійної системи управління енергоспоживанням, проведення енергообстеження для визначення ефективності енерговикористання і потенціалу енергозбереження, розроблення заходів з підвищення ефективності енерговикористання, у тому числі шляхом використання відновлюваних джерел енергії.

Серед актуальних проблем, що стоять перед підприємствами різних галузей промисловості області, слід зазначити високий показник питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів на виробництво одиниці продукції, виконання робіт і надання послуг встановленої якості. Висока енергоємність продукції відображається в низькій конкурентоздатності продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках. Підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії в промисловому секторі стає важливим через необхідність зниження викидів парникових газів у зв'язку із впровадженням в Європейському союзі у найближчій перспективі «вуглецевого» мита на певні види імпорту.

Важливим фактором підвищення енергоефективності є забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки всіх суб'єктів економічної діяльності при вирішенні питань енергоспоживання та енергозбереження.

Ключовими факторами розвитку відновлюваних джерел енергії є необхідність поліпшення екологічної ситуації, запобігання глобальним змінам клімату, вичерпність традиційних паливно-енергетичних ресурсів, потреба в подоланні залежності від імпорту енергоносіїв.

Враховуючи важливість питання раціонального та ефективного споживання енергоносіїв, скорочення споживання природного газу, виникла необхідність розробки комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики.

3. Мета Програми

Метою Програми є консолідація зусиль органів державної влади, місцевого самоврядування, суб'єктів підприємницької діяльності, бюджетних установ і населення для реалізації комплексу заходів щодо підвищення ефективності енергоспоживання, розвитку відновлюваної енергетики та заощадження коштів на утримання й експлуатацію житлового фонду і закладів бюджетної сфери.

Завдання Програми орієнтовані на проведення заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання енергоносіїв шляхом:

- створення умов для залучення у сферу енергозбереження вітчизняних та іноземних інвестицій;
- досягнення класу енергетичної ефективності будівель установ бюджетної сфери обласного підпорядкування не нижче мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель;
- збільшення частки використання відновлюваних джерел енергії;
- зменшення витрат паливно-енергетичних ресурсів при виробленні одиниці продукції (виконання робіт чи надання послуг);
- фінансування проєктів із залученням ресурсів Фонду енергоефективності та механізму ЕСКО;
- впровадження енергоефективних проєктів, скерованих на термомодернізацію житлових будинків з метою приведення їх теплотехнічних характеристик до нормативних показників;
- підготовки кадрів у сфері енергозбереження та енергоменеджменту, популяризації знань у цій сфері;
- зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів населенням через стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів;
- сприяння розвитку галузі енергоефективного будівництва й реконструкції, забезпечення умов щодо залучення вітчизняних та іноземних інвестицій;
- зменшення обсягу субсидій для населення за спожиті енергоносії;
- популяризації економічних, екологічних і соціальних переваг енергозбереження та відновлюваних джерел енергії, підвищення громадського освітнього рівня у цих сферах;

- підтримки місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування області щодо організації та координації дій, спрямованих на підвищення енергоефективності й розвитку відновлюваної енергетики.

4. Завдання і заходи Програми, напрями використання бюджетних коштів та результативні показники

4.1. Підвищення енергоефективності в індивідуальному житловому фонді області

У Львівській області вперше в Україні було розроблено ефективний механізм стимулювання населення до впровадження енергозберігаючих заходів, який планується продовжити на 2021 – 2025 роки. Суть цього механізму полягає в тому, що обласний бюджет відшкодовує позичальникам частину відсоткової ставки в національній валюті за кредитами, отриманими на заходи з енергозбереження.

Згідно з цим механізмом, відшкодування відсотків здійснюється на підставі генерального договору про співробітництво між головним розпорядником коштів обласного бюджету, передбачених на фінансування заходів з енергозбереження, та кредитно-фінансовою установою.

Відшкодування відсотків фізичним особам за кредитами здійснюється на впровадження таких енергозберігаючих заходів:

- утеплення зовнішніх стін будинків, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів;
- встановлення рекуператорів;
- встановлення та заміна вікон, віконно-балконних конструкцій;
- встановлення та реконструкцію систем електроопалення за енергозберігаючими технологіями;
- встановлення та реконструкцію індивідуальних систем опалення;
- встановлення котельного обладнання, у тому числі з використанням альтернативних до природного газу джерел енергії.

Упродовж терміну дії попередніх Програм спостерігалася чітка тенденція до збільшення кількості кредитів та їх вартості, що свідчить про підвищення рівня довіри населення до механізму Програми, а також про розуміння жителів області до комплексного підвищення ефективності використання енергоресурсів.

4.2. Підвищення енергоефективності в багатоквартирному житловому фонді області

У Львівській області зареєстровано 2 912 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (надалі – ОСББ), експлуатуються 18 298 багатоквартирних житлових будинків, більшість з яких потребує впровадження заходів з підвищення енергоефективності.

З метою підтримки ініціатив щодо підвищення енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження,

зокрема в багатоквартирному житловому секторі, Урядом України відповідно до Закону України «Про Фонд енергоефективності» створено державну установу «Фонд енергоефективності».

Підтримка Фонду полягає в наданні ОСББ грантів і запровадженні комплексних технічних рішень з підвищення енергоефективності будівель з урахуванням кращих європейських практик. Унаслідок їх реалізації співвласники таких будівель зможуть не лише заощаджувати кошти на комунальних послугах, а й підвищувати рівень комфорту і якості свого життя. Діяльність Фонду фінансується за рахунок коштів Державного бюджету України, фінансової підтримки Європейського Союзу та уряду Німеччини.

З метою підтримки ОСББ області, які скористаються програмами Фонду енергоефективності, а також для залучення нових ОСББ до роботи з Фондом у рамках Програми передбачено механізм відшкодування частини відсоткової ставки за кредитами, наданими кредитно-фінансовими установами.

Порядок відшкодування відсотків і частини тіла за кредитами, залученими фізичними особами та ОСББ на впровадження енергозберігаючих заходів і встановлення інженерних споруд, систем, що використовують відновлювані джерела енергії, наведений у додатку 1 до Програми.

Відшкодування частини відсоткової ставки та тіла кредиту фізичним особам і ОСББ здійснюється на підставі Генеральних договорів про співробітництво між головним розпорядником коштів обласного бюджету й кредитно-фінансовими установами.

4.3. Стимулювання населення до використання відновлюваних джерел енергії

У рамках реалізації обласної Програми енергозбереження для населення Львівщини на 2017 – 2020 роки було запроваджено ефективний механізм стимулювання населення до використання відновлюваних джерел енергії, який планується продовжити на 2021 – 2025 роки.

Суть цього механізму полягає в тому, що обласний бюджет відшкодовує:

- частину тіла кредиту, залученого фізичними особами на встановлення обладнання та систем, що використовують відновлювані джерела енергії;
- частину вартості обладнання та систем, що використовують відновлювані джерела енергії та які були придбані й установлені фізичними особами за власні кошти.

Порядок відшкодування частини обладнання, систем і відповідного додаткового обладнання та матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, які придбані й установлені фізичними особами за власні кошти, наведено в додатку 4 до Програми.

Перелік обладнання, систем і відповідного додаткового обладнання та матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, які придбані й установлені фізичними особами за власні кошти та за які передбачено відшкодування частини їхньої вартості, наведено в додатку 5 до Програми.

4.4. Підвищення енергоефективності в бюджетних установах області

4.4.1. Система енергоменеджменту і моніторингу енерговитрат

Упродовж дії Програми енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2016 – 2020 роки в закладах бюджетної сфери області було впроваджено систему моніторингу енерговитрат і частково систему енергетичного менеджменту.

Енергетичний менеджмент є основним інструментом скорочення споживання енергії та підвищення ефективності її використання, що дає змогу отримати детальну картину споживання енергоресурсів і дати оцінку проєктам, які заплановано впроваджувати. Завданням Програми є забезпечення функціонування системи енергетичного менеджменту відповідно до міжнародного стандарту ISO 50001.

Для ефективного управління енергоспоживанням у бюджетній сфері в кожному закладі призначені особи (енергоменеджери), які повинні мати безпосередній вплив на енергоспоживання закладами.

Постійне підвищення кваліфікації енергоменеджерів, розширення їх бази знань та обізнаності щодо ефективного використання енергоресурсів є запорукою якісного управління витратами й усунення випадків нераціонального використання енергетичних ресурсів.

Системоутворюючою функцією енергоменеджменту є енергетичний моніторинг – збір та аналіз інформації про споживання енергоносіїв, що забезпечує:

- комплексний аналіз інформації про рівень споживання енергетичних ресурсів;
- контроль за витратами енергоресурсів у порівнянні з нормативними показниками;
- встановлення плану щомісячних максимальних величин споживання відповідного виду енергоресурсів (теплова енергія, природний газ, електроенергія тощо).

Для повноцінного функціонування системи моніторингу споживання енергоносіїв використовується програмне забезпечення, призначене для комплексного аналізу даних та забезпечення контролю за їх споживанням, а також оперативного виявлення впливу зовнішніх і внутрішніх чинників, які позначаються на ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів та прогнозуванні щодо їх споживання.

Систематичний збір й аналіз інформації про обсяги енергоспоживання забезпечить наявність достовірної інформації про споживання енергоресурсів кожною бюджетною установою та дозволить впроваджувати безвитратні і низькозатратні заходи з підвищення енергоефективності. На підставі даних про обсяги споживання енергоресурсів департаментом паливно-енергетичного комплексу облдержадміністрації здійснюється відбір найбільш енергозатратних закладів соціальної сфери, критерієм якого є значення питомого споживання енергоресурсів на 1 м² опалювальної площі будівлі. Інформація про енергоспоживання є основою для формування переліку об'єктів, що потребують першочергового проведення енергетичного аудиту й упровадження заходів з підвищення енергоефективності.

Надалі з метою усунення негативних впливів на роботу системи щоденного моніторингу (несвоєчасність внесення даних, внесення некоректної інформації тощо) передбачається автоматизація процесів шляхом забезпечення дистанційної автоматичної передачі даних.

4.4.2. Проведення енергетичного аудиту, обстежень інженерних систем та планування впровадження енергоефективних заходів у бюджетних установах

Енергетичний аудит проводиться з метою пошуку можливостей енергозбереження та допомоги суб'єктам господарювання у визначенні напрямів ефективного енерговикористання, а також:

- оцінки відповідності розрахункового рівня енергетичної ефективності встановленим мінімальним вимогам до енергетичної ефективності будівель;
- надання рекомендацій щодо підвищення рівня енергетичної ефективності будівель, що враховують місцеві кліматичні умови, які є технічно й економічно обґрунтованими;
- встановлення фактичних показників енергетичної ефективності систем та визначається їх відповідність встановленим вимогам;
- встановлення обґрунтованих обсягів споживання паливно-енергетичних ресурсів;
- визначення шляхів раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів, запровадження енергозберігаючих заходів;
- уникнення необґрунтованих витрат на проведення енергозберігаючих заходів;
- розв'язання конкретних завдань щодо підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів у кожному окремому випадку, визначеному замовником, виходячи з його потреб;
- оцінки ефективності, повноти й обґрунтованості енергозберігаючих заходів, що вживаються суб'єктом господарської діяльності – замовником енергетичного аудиту;
- визначення відповідності фактичних питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів нормам питомих витрат.

Унаслідок проведення енергетичного аудиту здійснюється сертифікація енергетичної ефективності та в обов'язковому порядку техніко-економічне обґрунтування впровадження заходів.

Обстеження енергетичних мереж (у тому числі обладнання) проводиться з метою оцінки фактичного стану інженерних систем будівель та їх елементів (у тому числі обладнання), встановлення фактичних показників енергетичної ефективності систем та розроблення рекомендацій щодо забезпечення (підвищення рівня) енергетичної ефективності інженерних систем.

Рекомендації щодо підвищення енергетичної ефективності інженерних систем розробляють з урахуванням віку інженерних систем будівлі, їх стану, способу їхньої експлуатації та обслуговування, технологій, що застосовувались під час встановлення систем у будівлі, порівняння цих технологій із сучасними технологіями та можливості застосування інноваційних технологій.

Обсяг і перелік заходів з підвищення енергоефективності визначається на підставі виду енергії, яку використовують інженерні системи будівлі, що є комбінацією всіх доставлених енергоносіїв та відновлюваної енергії, що виробляється на території будівлі.

Рекомендації щодо підвищення рівня енергетичної ефективності інженерних систем будівлі мають брати до уваги місцеві кліматичні умови та бути технічно й економічно обґрунтованими.

Рекомендації з енергозбереження мають містити:

1) безвитратні заходи (закупівля палива з більш дешевого джерела; ощадливе використання наявних ресурсів; корекція заданої температури та графіків у системі автоматичного контролю; своєчасне вимкнення освітлення, зачинення дверей тощо);

2) низьковитратні заходи (навчання персоналу або поліпшення процедур експлуатації та обслуговування; контроль й оперативне планування; модернізація або доповнення системи автоматичного контролю);

3) високовитратні заходи (заміна або капітальна модифікація більшості енергетичних установок та інженерних систем; встановлення комплексних систем керування; утилізація теплоти; впровадження джерел відновлювальної енергії або встановлення когенераційних чи тригенераційних установок);

Рекомендації з енергозбереження оформляються з обов'язковим зазначенням таких відомостей:

1) опис наявних проблем, які будуть вирішені після виконання запропонованого заходу;

2) технічні параметри й опис запропонованих заходів (передумови виконання заходів, характеристика нового обладнання/матеріалів, основні і додаткові роботи, що необхідно виконати).

Обстеження інженерних систем здійснюється на регулярній основі. Періодичність визначається чинними нормативно-правовими актами.

Виконання робіт з енергоаудиту - сертифікації енергетичної ефективності та обстеження інженерних систем проводять особи, які пройшли відповідну професійну атестацію в установленому чинним законодавством порядку.

Енергетичні сертифікати будівель і звіти обстеження інженерних мереж обов'язково вносяться та реєструються у відповідних базах згідно з чинними нормативно-правовими актами.

Енергетичні аудити, проведені в попередні періоди, у межах реалізації Програми, за потреби, можуть бути використані для внесення до переліку об'єктів з метою впровадження заходів з енергозбереження в межах Програми.

При плануванні витрат на реалізацію заходів з енергозбереження їх обсяг приймається відповідно до результатів проведеного енергетичного аудиту.

Роботи з розробки проектної документації на впровадження заходів здійснюються виключно за результатами енергетичного аудиту.

Після завершення робіт із підвищення енергоефективності проводиться повторний енергетичний аудит, результатом якого є верифікація отриманих результатів, визначення класу енергетичної ефективності будівлі та відповідність

вимогам енергетичної ефективності. Обов'язково виготовляється новий енергетичний сертифікат будівлі.

При плануванні витрат на реалізацію заходів з енергозбереження їх обсяг передбачається відповідно до результатів енергетичного аудиту.

За результатами енергетичного аудиту проводяться роботи з напрацювання проектної документації на реалізацію заходів. Принципова схема основних етапів впровадження енергозберігаючих заходів приведена на рисунку 1.

Рис.1. Алгоритм впровадження заходів з підвищення енергоефективності, контроль за якістю їх впровадження та верифікація результатів

Механізм фінансування заходів з енергозбереження на об'єктах бюджетної сфери наведено в додатку 6 до Програми.

4.5. Співфінансування проєктів

Кошти Програми можуть бути використані при забезпеченні співфінансування частки обласного бюджету в проєктах, які відповідають меті і завданням Програми та фінансуються з інших джерел – таких, як Державний фонд регіонального розвитку, секторальна підтримка ЄС, міжнародна технічна допомога тощо.

4.6. Підвищення енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики суб'єктами підприємницької діяльності

Наближення вартості на енергетичні ресурси до світових цін вимагає значного підвищення енергетичної ефективності виробництва.

У Львівській області налічується 2 611 великих, середніх і малих підприємств промисловості, більшість з яких потребують впровадження енергоефективних заходів, тому діяльність у сфері енергоефективності є актуальною для подальшого підвищення рівня розвитку й конкурентоспроможності цих підприємств.

Серед актуальних проблем, що постають перед промисловими підприємствами, варто виділити низьку енергоефективність та постійне зростання цін на всі види викопного палива й енергії, яка вироблена на їх основі. Це спричиняє високу енергоємність продукції та низьку її конкурентоспроможність на внутрішньому і зовнішньому ринках. Ключовим фактором вирішення проблеми є формування ефективної енергетичної стратегії кожного промислового підприємства та забезпечення її реалізації. Важливим етапом під час вибору стратегії енергозбереження є проведення стратегічного енергетичного аналізу, який передбачатиме дослідження зовнішніх і внутрішніх чинників, що впливають на енергоспоживання й енергоефективність підприємства, а також формування системи цілей з енергозбереження (відповідно до міжнародного стандарту ISO 50001). Підприємство має забезпечити проведення моніторингу, вимірювання та аналізу показників енергоефективності, на основі яких робляться висновки про ефективність обраної стратегії.

Львівщина є учасником проекту GIZ «Консультавання підприємств щодо енергоефективності», який працює в трьох взаємопов'язаних напрямках: консультавання підприємств, впровадження пілотних заходів на обраних підприємствах, напрацювання механізмів стимулювання та програм сприяння підприємствам.

Концепція проекту полягає в тому, що підприємства об'єднуються в мережу й визначають спільні енергоефективні цілі на найближчі роки, регулярно обмінюються досвідом та отримують кваліфіковану експертну підтримку і супровід.

Формування сприятливого клімату для підвищення енергоефективності промислових підприємств та впровадження енергоефективних технологій можливе за умови впровадження інноваційних програм, нормативно-правової регламентації діяльності з енергоспоживання, залучення інвестиційних коштів, а також цільового кредитування для реалізації енергозберігаючих, енергоефективних проєктів, обліку і контролю за витрачанням енергоносіїв, енергетичного аудиту, впровадження та забезпечення функціонування систем енергетичного менеджменту (у т.ч. сертифікація в системі ISO 50001).

Зниження викидів парникових газів у результаті декарбонізації виробництва шляхом ширшого використання відновлюваних джерел енергії підвищить конкурентну спроможність товарів на зовнішніх ринках унаслідок уникнення фіскальних механізмів регулювання імпорту вуглецевоємних товарів у рамках реалізації Європейської зеленої угоди.

З метою стимулювання суб'єктів підприємницької діяльності до впровадження енергоефективних заходів, Програмою передбачено відшкодування відсотків за кредитами на впровадження систем енергетичного менеджменту ISO 50001, на проведення енергетичних обстежень, а також відшкодування відсотків протягом перших 12 місяців за користування кредитом у розмірі облікової ставки НБУ на встановлення обладнання та систем, що використовують відновлювані джерела енергії. Умовою відшкодування відсотків за кредитами є відсутність отримання суб'єктами підприємницької діяльності пільгового фінансування та стимулювання у вигляді «зелених» тарифів.

4.7. Підтримка органів місцевого самоврядування в забезпеченні сталого енергетичного розвитку

4.7.1. Співфінансування розробки Планів дій сталого енергетичного розвитку та клімату

Досягнення енергетичної самодостатності регіону вимагатиме посилення інституційної спроможності місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування щодо планування та імплементації державної і регіональної політики у сфері енергоефективності, енергозбереження, розвитку відновлюваної енергетики та запобігання змінам клімату.

Територіальні громади відіграють ключову роль у розбудові сталих енергетичних систем та зниженні викидів парникових газів. Найбільші міста області вже приєдналися до ініціативи Європейської комісії «Угода мерів щодо клімату та енергетики» і взяли зобов'язання скоротити викиди парникових газів на 20% до 2020 року та на 30% до 2030 року. Розробка і впровадження Планів дій щодо сталого енергетичного розвитку та клімату підписантів «Угоди мерів щодо клімату та енергетики» стане важливим інструментом досягнення мети Програми.

Обов'язковою умовою досягнення мети Програми є розробка Планів дій сталого енергетичного розвитку та клімату (SECAP), метою якого є скорочення органами місцевого самоврядування власних викидів CO₂ щонайменше на 40% до 2030 року та розробку заходів з адаптації до змін клімату.

З метою стимулювання органів місцевого самоврядування до забезпечення сталого енергетичного розвитку Програмою передбачається співфінансування розробки Планів дій сталого енергетичного розвитку та клімату (SECAP) у розмірі 50%, але не більше 20 тис. гривень.

4.7.2. Енергомоніторинг для територіальних громад

Проведення енергомоніторингу є системоутворюючою складовою системи енергоменеджменту.

В області працює система щоденного енергетичного моніторингу для бюджетних установ, яка адмініструється департаментом паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження.

При запровадженні системи енергетичного менеджменту органам місцевого самоврядування надається безоплатний доступ до системи енергомоніторингу.

4.8. Популяризація енергоефективності та відновлюваної енергетики

Підвищення енергоефективності та широке використання відновлюваної енергії неможливе без зміни свідомості суспільства. Багато заходів з енергозбереження загальнодоступні й можуть бути застосовані фактично всюди в побуті, на виробництві, у комунальній сфері тощо.

Метою Програми є формування енергоефективного суспільства – усвідомлення переваг енергоефективності та відновлюваної енергетики, як економічних так і суспільних.

У межах Програми передбачається проведення комплексних заходів популяризації та інформування, а саме:

- ознайомлення з кращими практиками і проєктами у сфері енергоефективності та відновлюваної енергетики;
- організація пресурів, форумів, виставок, круглих столів, конкурсів тощо;
- створення інформаційно-аналітично-популяризаційних ресурсів на основі вебресурсів, інтернет-сторінок, чатів;
- впровадження регіональних відзнак «REenergy Lviv region» – відновлювана енергетика та «Eenergy Lviv region» – енергоефективність.

Порядок присвоєння регіональних відзнак з відновлюваної енергетики та енергоефективності наведений у додатку 9.

Усі учасники Програми (кредитно-фінансові установи, фізичні особи, юридичні особи, установи бюджетної сфери й органи місцевого самоврядування) зобов'язуються брати участь у популяризаційних заходах та забезпечувати доступ до об'єктів і обладнання, за вимогою надавати фото- і відеозвіти, інформацію щодо проведених заходів та коментарі.

4.9. Напрями використання бюджетних коштів та результативні показники

На виконання вищенаведених завдань і заходів кошти обласного бюджету спрямовуються за такими напрямками:

4.9.1. Підвищення енергоефективності та впровадження джерел відновлюваної енергії в житловому фонді

Підвищення енергоефективності:

- відшкодування відсоткової ставки за кредитами, отриманими фізичними особами на впровадження заходів з енергозбереження, здійснюється з урахуванням індексу податкоспроможності територій (територіальних громад), що визначається станом на 1 січня кожного року, відповідно до вимог бюджетного законодавства, у таких обсягах:

а) для жителів територій з індексом фінансової спроможності до 0,65 включно – 15% річних відсоткової ставки кредитно-фінансової установи;

б) для жителів територій з індексом фінансової спроможності від 0,65 до 0,80 включно – 10% річних відсоткової ставки кредитно-фінансової установи;

в) для жителів територій з індексом фінансової спроможності від 0,81 до 1,00 – 5% річних відсоткової ставки кредитно-фінансової установи;

г) для жителів територій з індексом фінансової спроможності більше 1,00 – 0% річних відсоткової ставки кредитно-фінансової установи);

- відшкодування 15% річних відсоткової ставки учасникам АТО (ООС) на сході України та членам сімей загиблих осіб в антитерористичній операції на сході України, багатодітним сім'ям за кредитами, отриманими на впровадження заходів з енергозбереження;

- відшкодування частини відсоткової ставки за користування кредитом для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ), виключно за умови участі в Програмах державної установи «Фонд енергоефективності», здійснюється з урахуванням індексу податкоспроможності територій (територіальних громад), що визначається станом на 1 січня кожного року, відповідно до вимог бюджетного законодавства у таких обсягах:

а) 3% річних відсоткової ставки кредитно-фінансової установи протягом перших 12 місяців користування кредитом для ОСББ, що розташовуються на територіях з індексом фінансової спроможності більше 1,00;

б) 8% річних відсоткової ставки кредитно-фінансової установи протягом перших 24 місяців користування кредитом для ОСББ, що розташовуються на територіях з індексом фінансової спроможності від 0,81 до 1,00 включно;

в) 10% річних відсоткової ставки кредитно-фінансової установи протягом перших 36 місяців користування кредитом для ОСББ, що розташовуються на територіях з індексом фінансової спроможності до 0,8 включно.

Впровадження відновлюваних джерел енергії:

- відшкодування 10% тіла кредиту фізичним особам, які отримали кредити на встановлення мережевих сонячних електростанцій приватних домогосподарств, але не більше 50 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 20% тіла кредиту фізичним особам, які отримали кредити на встановлення автономних сонячних електростанцій приватних домогосподарств, у т. ч. із системами акумулювання енергії, але не більше 75 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% тіла кредиту фізичним особам, які отримали кредити на встановлення малих вітрових електростанцій приватних домогосподарств, але не більше 75 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% тіла кредиту фізичним особам, які отримали кредити на встановлення теплових насосів ґрунтового типу, але не більше 50 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% тіла кредиту фізичним особам, які отримали кредити на встановлення теплових насосів повітряного типу, але не більше 25 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 20% тіла кредиту фізичним особам, які отримали кредити на встановлення геліоколекторів, але не більше 20 тис. грн на одну особу.

- відшкодування 10% вартості сонячних електричних станцій приватних домогосподарств (потужністю від 10 кВт до 30 кВт включно), придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 15 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 20% вартості автономних (у т. ч. із системами акумулювання енергії) та мережевих (потужністю до 10 кВт включно) сонячних електричних станцій приватних домогосподарств, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 40 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% вартості малих вітрових електричних станцій приватних домогосподарств, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 50 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% вартості теплових насосів ґрунтового типу, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 50 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% вартості теплових насосів повітряного типу, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 25 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 20% вартості геліоколекторів, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 25 тис. грн на одну особу.

З метою здешевлення для мешканців області кредитів на впровадження заходів Програма реалізується спільно з програмами, що фінансуються з місцевих бюджетів.

Обсяг коштів, спрямованих на відшкодування відсоткової ставки за кредитами, отриманими фізичними особами та ОСББ на впровадження заходів, не може бути вищим за річну відсоткову ставку кредитно-фінансової установи.

У випадку, якщо сумарний обсяг коштів обласного та місцевого бюджетів перевищує річну відсоткову ставку кредитно-фінансової установи, з місцевих бюджетів здійснюється відшкодування частини відсоткової ставки, яка передбачена місцевою програмою енергозбереження в повному обсязі, а з обласного бюджету забезпечується необхідне дофінансування.

У межах Програми головним розпорядником коштів здійснюється виконання зобов'язань у частині компенсації відсотків за кредитами, тіла кредиту та частини власних коштів, залучених фізичними особами та ОСББ на впровадження енергозберігаючих заходів та відновлюваних джерел енергії за Програмою енергозбереження для населення Львівщини на 2017 – 2020 роки, яка була затверджена рішенням Львівської обласної ради від 27.12.2016 №330 (зі змінами), згідно з умовами, які діяли на час укладання кредитного договору та інших вимог.

4.9.2. Підвищення енергоефективності та впровадження джерел відновлюваної енергії в бюджетних установах області:

- підтримка роботи інформаційно-аналітичної системи енергомоніторингу;
- проведення енергетичних обстежень (у т. ч. енергетичних аудитів, обстежень інженерних мереж; енергетична сертифікація) на об'єктах бюджетної сфери обласної комунальної власності;

- виготовлення проєктно-кошторисної документації на реконструкцію будівель, споруд та об'єктів за результатами проведеного енергетичного аудиту;

- комплексна термомодернізація будівель;

- утеплення зовнішніх огорожувальних конструкцій (стіни, горища, перекриття, дахи, вхідні двері тощо);

- заміна вікон;

- встановлення енергоефективних вентиляційних систем;

- реконструкція систем опалення, автоматизація процесів підтримання температурних режимів;

- проведення реконструкції зовнішніх і внутрішніх теплових мереж, що перебувають на балансі установ та організацій, із заміною труб на попередньо ізольовані;
- проведення реконструкції систем освітлення в будівлях, шляхом заміни ламп на сучасні й високоефективні та встановлення систем автоматичного регулювання;
- для будівель, що приєднані до централізованого теплопостачання, – встановлення індивідуальних теплових пунктів із влаштуванням автоматики погодного регулювання.
- реконструкція систем генерування теплової енергії з переходом на відновлювані джерела енергії;
- реалізація проєктів з енергозабезпечення на основі відновлюваних джерел енергії;
- впровадження та забезпечення функціонування систем енергетичного менеджменту (у т. ч. сертифікація в системі ISO 50001) у бюджетних установах;
- навчання відповідальних осіб бюджетних установ з метою впровадження та функціонування в закладах системи енергетичного менеджменту;
- матеріальне стимулювання за економію паливно-енергетичних ресурсів;
- запровадження інструментів автоматичного дистанційного збору показників про енергоспоживання бюджетних будівель.

4.9.3. Підтримка суб'єктів підприємництва у впровадженні енергоефективних заходів та відновлюваних джерел енергії:

- відшкодування відсотків за кредитами в розмірі облікової ставки НБУ на впровадження систем енергетичного менеджменту ISO 50001;
- відшкодування відсотків за кредитами в розмірі облікової ставки НБУ на проведення енергетичних обстежень (у т. ч. енергетичні аудити, обстеження інженерних мереж, енергетична сертифікація);
- відшкодування відсотків за кредитами в розмірі облікової ставки НБУ протягом перших 12 місяців користування кредитом на встановлення обладнання та систем, що використовують відновлювані джерела енергії (при умові невикористання інших джерел підтримки: «зелених» тарифів, пільгових кредитів з забезпеченням з державного, обласного чи місцевих бюджетів).

Відшкодування частини відсоткової ставки здійснюється юридичним та фізичним особам, які перебувають на різних системах оподаткування, що підпадають під визначення суб'єктів малого і середнього підприємництва згідно з положенням Господарського кодексу України та здійснюють активну господарську діяльність безперервно, не менше 12 місяців на території області, та зареєстровані у Львівській області.

Порядок відшкодування відсотків за кредитами, залученими суб'єктами підприємницької діяльності на підвищення енергоефективності, встановлення обладнання та систем, що використовують відновлювані джерела енергії, наведено в додатку 7 до Програми.

Відшкодування відсотків за кредитами здійснюється на підставі Генерального договору про співробітництво щодо співфінансування суб'єктів підприємницької

діяльності між головним розпорядником коштів обласного бюджету та кредитно-фінансовою установою.

4.9.4. Підтримка органів місцевого самоврядування в забезпеченні сталого енергетичного розвитку:

- співфінансування розробки Планів Дій Сталого Енергетичного Розвитку та клімату (SECAP) в обсязі 50%, але не більше 20 тис. гривень.

Співфінансування здійснюється для територій з індексом податкоспроможності до 0,8 включно за умови співфінансування з місцевих бюджетів. Першочергово фінансування розробки Планів дій сталого енергетичного розвитку та клімату (SECAP) здійснюється за кошти місцевого бюджету як частки співфінансування.

Фінансування відбувається шляхом скерування коштів субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам.

Органи місцевого самоврядування, які забезпечують співфінансування проєктів, подають департаментові паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження гарантійний лист місцевої ради про дотримання нею умов щодо забезпечення реалізації проєкту на умовах співфінансування з місцевого бюджету.

4.9.5. Популяризація енергоефективності та відновлюваної енергетики:

- створення та підтримка роботи інформаційно-аналітично-популяризаційних ресурсів на основі вебресурсів, інтернет-сторінок, чатів, телепередач тощо;

- створення громадських хабів, просторів для обміну досвідом та проведення освітньо-просвітницьких заходів;

- організаційно-масові заходи з питань популяризації енергоефективності та відновлюваної енергетики.

5. Відповідальні виконавці Програми

Координацію виконання Програми здійснює департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації, контроль за її виконанням покладається на профільну постійну комісію Львівської обласної ради.

Відповідальним виконавцем у частині забезпечення виконання робіт із реконструкції, капітального ремонту бюджетних установ, проведення енергетичних аудитів тощо є їх балансоутримувачі та профільні департаменти (управління) облдержадміністрації, у підпорядкуванні яких перебувають бюджетні установи.

6. Фінансування Програми

Плановий обсяг фінансового ресурсу для виконання завдань і заходів визначається під час формування, розгляду та затвердження обласного бюджету на відповідний бюджетний рік.

Обсяг фінансування Програми визначається щороку під час складання проекту обласного бюджету Львівської області на відповідний рік з урахуванням його можливостей.

Напрями використання бюджетних коштів та зміни до них з визначеним обсягом фінансування щорічно затверджуються рішенням ради, що приймається на пленарних засіданнях сесії обласної ради.

7. Координація, моніторинг та контроль за виконанням Програми

Загальну координацію та контроль за виконанням Програми здійснюють Львівська обласна державна адміністрація та Львівська обласна рада. Відповідальним виконавцем заходів програми є департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації.

Виконавці Програми щоквартально, до 10 числа наступного місяця після звітного періоду, подають відповідальному виконавцеві інформацію про реалізацію заходів Програми.

Відповідальний виконавець Програми щоквартально, до 15 числа наступного місяця після звітного періоду, подає до департаменту економічної політики та департаменту фінансів Львівської обласної державної адміністрації звіти про стан виконання заходів Програми за встановленою формою.

8. Очікувані результати

Забезпечення ефективної системи управління енергозбереженням в області, втілення комплексу заходів, спрямованих на підвищення енергоефективності, розвитку відновлюваної енергетики в бюджетній сфері та житловому фонді при фінансовій підтримці з бюджетів усіх рівнів дозволить досягти:

- скорочення бюджетних видатків на оплату паливно-енергетичних ресурсів;
- формування енергоефективного суспільства;
- підвищення рівня управління енергозбереженням у бюджетній сфері;
- продовження терміну експлуатації будівель житлового фонду та бюджетної сфери;
- підвищення рівня кліматичного комфорту в закладах бюджетної сфери;
- зменшення використання традиційних енергетичних ресурсів;
- запобігання змінам клімату внаслідок зменшення викидів парникових газів.

Додаток 1
до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

Порядок
відшкодування відсотків і частини тіла кредиту за кредитами, залученими фізичними особами та ОСББ на впровадження енергозберігаючих заходів та встановлення обладнання і систем, що використовують відновлювані джерела енергії (далі – Порядок)

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених в обласному бюджеті на часткове відшкодування відсоткових ставок та відшкодування частини тіла кредиту за залученими в кредитно-фінансових установах коротко- і середньостроковими кредитами, що надаються фізичним особам та ОСББ на впровадження енергозберігаючих технологій.

2. Відшкодування відсоткової ставки та частини тіла кредиту здійснюється на підставі Генерального договору про співробітництво між головним розпорядником коштів обласного бюджету та кредитно-фінансовою установою.

3. Відшкодування частини тіла кредиту фізичним особам здійснюється за кредитами, залученими на заходи, наведені в пунктах 1 – 4 додатка 2 до Програми.

4. Відшкодування відсоткової ставки фізичним особам здійснюється за кредитами, залученими на заходи, наведені в пунктах 5 – 7 додатка 2 до Програми.

5. Відшкодування відсоткової ставки ОСББ здійснюється за кредитами, залученими на заходи, наведені в додатку 3 до Програми.

6. Відшкодування відсоткової ставки та частини тіла кредиту відбувається на підставі такого пакету документів (зберігається в кредитно-фінансовій установі і є доступним для ознайомлення за вимогою головного розпорядника коштів):

- паспорт громадянина України (копії 1 – 4, 11 сторінок, засвідчені Позичальником);

- довідка про присвоєння ідентифікаційного номера (копія, засвідчена Позичальником);

- посвідчення учасника бойових дій (для учасників АТО/ООС);

- посвідчення члена сім'ї загиблого в Антитерористичній операції (ООС) (для членів сімей загиблих учасників АТО/ООС);

- посвідчення батьків багатодітної сім'ї;

- кредитний договір;

- документи, які підтверджують цільове використання

кредитних коштів:

- рахунок-фактура;

- договір купівлі-продажу або інший документ, який підтверджує сплату коштів за придбаний товар або виконані роботи;

- документ, який підтверджує факт впровадження енергозберігаючих заходів;
- акт приймання-передачі товару/акт про надання послуг або накладна на товар.

7. Відшкодування відсотків ОСББ за користування кредитом відбувається на підставі такого пакету документів (зберігається в кредитно-фінансовій установі і є доступним для ознайомлення за вимогою головного розпорядника коштів):

- установчі та реєстраційні документи;
- фінансові документи;
- кредитний договір;
- документи, які підтверджують цільове використання кредитних коштів:
 - рахунок-фактура;
 - договір купівлі-продажу або документ, що підтверджує сплату коштів за придбаний товар або виконані роботи (копія);
 - акт приймання-передачі товару/Акт про надання послуг або накладна на товар;
 - протокол зборів ОСББ або ЖБК про надання згоди на отримання кредиту для впровадження енергоефективних заходів;
 - письмове підтвердження від ДУ «Фонд енергоефективності» про схвалення заявки ОСББ на затвердження проєкту.

8. Вищезазначений пакет документів формує та зберігає в себе кредитно-фінансова установа, яка видала відповідний кредит. Кредитно-фінансові установи в кредитному договорі у графі: «Цілі кредитування» зобов'язані зазначати «За Комплексною програмою підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки».

9. Кредитно-фінансові установи щомісячно подають головному розпорядникові коштів обласного бюджету Реєстр нових Позичальників, які отримали кредит на вищезазначені цілі, а також не пізніше 15 числа наступного місяця подають зведений Реєстр Позичальників, які взяли кредити в цих установах, де зазначається сума відшкодування за конкретний місяць.

10. Відшкодування відбувається помісячно, шляхом перерахунку головним розпорядником коштів обласного бюджету на один передбачений Генеральним договором чи іншими договорами транзитний або поточний рахунок відповідної кредитно-фінансової установи, яка, у свою чергу, розподіляє ці кошти на поточні рахунки Позичальників, про що головному розпорядникові коштів на вимогу надаються відповідні виписки чи підтверджувальні документи.

Директор департаменту
паливно-енергетичного комплексу
та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

Додаток 2
до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

**Цілі кредитування,
які забезпечують підвищення енергоефективності та розвиток відновлюваної енергетики і передбачають відшкодування частини відсотків та частини тіла кредиту за кредитами для фізичних осіб**

№ з/п	Цілі	Обладнання та матеріали
1.	Сонячна електростанція приватного домогосподарства	Фотоелектричні панелі, інвертор, система кріплень сонячних панелей на даху/землі, трекер, кабель і конектори для фотоелектричних систем, щит електричний для приєднання сонячних панелей до інвертора, захисне та комутаційне обладнання для системи, контролери, система акумуляції енергії, прилади обліку електроенергії
2.	Мала вітрова електрична станція приватного домогосподарства	Вітрогенератор, контролер, інвертор, щогла, щит електричний для приєднання вітрогенератора до інвертора, захисне та комутаційне обладнання для системи, система акумуляції енергії, контролери заряду, прилади обліку електроенергії
3.	Система сонячного теплопостачання та/або гарячого водопостачання	Сонячний колектор, циркуляційний насос чи насосна група, контролер, розширювальний бак, бак-акумулятор, теплообмінник, трубопроводи, теплова ізоляція для трубпроводів, запірно-регульовальна арматура та фітинги, теплоносій для заповнення системи
4.	Теплонасосна система для водяної або повітряної системи опалення та/або гарячого водопостачання	Тепловий насос повітряного або ґрунтового типу, розподільний колектор з терморегуляторами, фітинги, бак-акумулятор, теплообмінник, насос, мембранний розширювальний бак, регулятори температури, запірно-регульовальна арматура
5.	Утеплення зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів	Вироби (плити, рулони) з мінеральної вати, вироби теплоізоляційні зі скляного штапельного волокна, плити пінополістирольні (пінопласт), екструдований пінополістирол, газо- та пінозобетон, вироби з жорсткого пінополіуретану, вироби зі спіненого пінополіетилену, вироби зі спіненого хімічно

		зшитого пінополіетилену, вироби зі спіненого хімічно зшитого пінополіетилену з покриттям алюмінієвою фольгою, целюлозний утеплювач, вироби теплоізоляційні перлітоцементні та перлітогіпсові, вироби перлітобентонітові теплоізоляційні, вироби цементополістирольні, бетони ніздрюваті
6.	Світлопрозорі конструкції з енергозберігаючим склом (крім однокамерних)	Вікна, балконні двері з енергозберігаючим склом
7.	Системи опалення	Котли на твердому паливі, котли піролізні (газогенераторні), котли, що працюють на природному газі – конденсаційні з ККД вище 91%, радіатори опалення з терморегулятором/автоматичним регулятором температури повітря в приміщенні, терморегулятор/автоматичний регулятор температури повітря в приміщенні, термостатичний елемент, привід (мотор, термопривід), електронний термостат, клапан терморегулятора, клапан терморегулятора, вбудований у радіатор), системи електроопалення з тепловою акумуляцією

Директор департаменту
паливно-енергетичного комплексу
та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

Додаток 3
до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

Цілі кредитування, які забезпечують підвищення енергоефективності і передбачають відшкодування відсоткової ставки за кредитами для ОСББ

1. Перелік заходів з енергоефективності, що входять до пакета заходів «А» («Легкий»)

Тип заходів	Заходи
Обов'язкові заходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Встановлення вузла комерційного обліку теплової енергії 2. Встановлення або модернізація індивідуального теплового пункту (ІТП) 3. Заміна або модернізація загальнобудинкового котла та допоміжного обладнання (наприклад насосів, систем автоматичного регулювання тощо) 4. Теплоізоляція або заміна трубопроводів системи внутрішнього тепlopостачання та системи гарячого водopостачання (за наявності) в неопалювальних приміщеннях 5. Гідравлічне балансування системи опалення шляхом встановлення автоматичних (балансувальних) клапанів
Необов'язкові заходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Модернізація системи гарячого водopостачання 2. Встановлення вузлів розподільного обліку теплової енергії на потреби опалення або/та приладів-розподілювачів теплової енергії у квартирах 3. Встановлення автоматичних регуляторів температури повітря у приміщеннях на опалювальних приладах водяної системи опалення у квартирах або/та в приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 4. Заміна або теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення в приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 5. Заміна або ремонт блоків віконних та блоків балконних дверних у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 6. Заміна або ремонт зовнішніх дверей та/або облаштування тамбурів зовнішнього входу <p>Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи освітлення в приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p>

2. Перелік заходів з енергоефективності, що входять до пакета заходів «Б» («Комплексний»):

Тип заходів	Заходи
Обов'язкові заходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Усі обов'язкові заходи з пакета заходів «А» 2. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування огорожувальних конструкцій будівлі: <ul style="list-style-type: none"> - зовнішніх стін та цоколю; - опалювальних та неопалювальних горищ (технічних поверхів) та дахів; - плит перекриття підвалу. 3. Заміна або ремонт зовнішніх дверей та/або облаштування тамбурів зовнішнього входу 4. Заміна або ремонт блоків віконних та блоків балконних дверних у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі
Необов'язкові заходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Модернізація системи гарячого водопостачання 2. Заміна або теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення в приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 3. Заміна або теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення у квартирах 4. Встановлення вузлів розподільного обліку теплової енергії на потреби опалення або/та приладів-розподільовачів теплової енергії у квартирах 5. Встановлення автоматичних регуляторів температури повітря у приміщеннях на опалювальних приладах водяної системи опалення у квартирах або/та в приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 6. Заміна або ремонт блоків віконних та блоків балконних дверних у квартирах, утеплення і скління наявних балконів і лоджій 7. Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи освітлення в приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 8. Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи вентиляції зі встановленням рекуператорів 9. Інші типи модернізації системи внутрішнього теплопостачання

Директор департаменту
паливно-енергетичного комплексу
та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

Додаток 4
до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

Порядок
відшкодування частини вартості обладнання, систем і відповідного додаткового обладнання та матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, які придбані й установлені фізичними особами за власні кошти

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених в обласному бюджеті на відшкодування частини вартості обладнання, систем та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, які придбані й установлені фізичними особами за власні кошти.

2. Відшкодування коштів з обласного бюджету здійснюється шляхом їх перерахування на поточні рахунки фізичних осіб-учасників Програми, а саме:

- відшкодування 10% вартості сонячних електричних станцій приватних домогосподарств (потужністю від 10 до 30 кВт включно), придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 15 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 20% вартості автономних (у т. ч. з системами акумулювання енергії) та мережевих (потужністю до 10 кВт включно) сонячних електричних станцій приватних домогосподарств, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 40 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% вартості малих вітрових електричних станцій приватних домогосподарств, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 50 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% вартості теплових насосів ґрунтового типу, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 50 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 10% вартості теплових насосів повітряного типу, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 25 тис. грн на одну особу;

- відшкодування 20% вартості геліоколекторів, придбаних і встановлених фізичними особами за власні кошти, але не більше 25 тис. грн на одну особу.

3. Відшкодування частини вартості здійснюється фізичним особам, які придбали і встановили обладнання після затвердження Програми.

4. Рішення про відшкодування частини коштів з обласного бюджету на обладнання, системи та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них, що використовують відновлювані джерела енергії, які придбані й установлені фізичними особами за власні кошти, приймає комісія, створена розпорядженням голови облдержадміністрації, котру очолює представник

департаменту паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження Львівської облдержадміністрації.

5. Заявнику-фізичній особі для участі в Програмі по частковому відшкодуванню вартості обладнання, систем та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, необхідно надати комісії заявку на відшкодування коштів з таким переліком документів (зберігається в департаменті паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження Львівської облдержадміністрації):

- паспорт громадянина України - учасника Програми (1-4,11 ст.), (копія, завірена учасником Програми);
- довідка про присвоєння ідентифікаційного номера (копія завірена учасником Програми);
- посвідчення учасника бойових дій (для учасників АТО/ООС);
- посвідчення члена сім'ї загиблого в Антитерористичній операції (ООС) (для членів сімей загиблих учасників АТО/ООС);
- рахунок-фактура;
- договір купівлі-продажу або інший документ, який підтверджує сплату коштів за придбаний товар та/ або виконані роботи;
- документ, який підтверджує факт впровадження енергозберігаючих заходів:
- акт прийому-передачі товару/Акт про надання послуг або накладна на товар;
- договір купівлі-продажу електроенергії за «зеленим» тарифом;
- фотофіксація обладнання після монтажу;
- згода на обробку персональних даних.

6. Заявки підлягають реєстрації в департаменті паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження обласної державної адміністрації. Заявки, подані учасниками АТО/ООС на сході України та членами сімей загиблих в АТО/ООС на сході України, розглядаються позачергово.

7. Комісія в 30-денний термін після надходження заявки розглядає її на предмет повноти наданих відомостей і за результатами такого розгляду приймає рішення про прийняття заявки або її відхилення, про що повідомляє заявника (у разі відхилення – з обґрунтуванням причини).

8. Неподання в заявці та доданих до неї документах необхідної інформації, подання її у неповному обсязі або подання неправдивої, недостовірної інформації є підставою для відхилення заявки.

9. Фізична особа, заявка якої відхилена, може повторно подавати заявку на участь у Програмі в разі усунення обставин, що стали причиною її відхилення.

10. Головним розпорядником коштів обласного бюджету та відповідно виконавцем Програми є Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження Львівської облдержадміністрації.

11. Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження Львівської облдержадміністрації формує зведений Реєстр учасників Програми, які отримали кошти на вищезазначені цілі, у якому зазначається сума відшкодування за конкретний період.

12. Першочерговому задоволенню заявок на відшкодування частини вартості обладнання, систем та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, підлягають фізичні особи-учасники Програми, які використовують електричну енергію, вироблену з відновлюваних джерел енергії на власні потреби (без «зеленого» тарифу).

Директор департаменту
паливно-енергетичного комплексу
та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

Додаток 5
до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

Перелік обладнання, систем і відповідного додаткового обладнання та матеріалів до них, що використовують відновлювані джерела енергії, які придбані й установлені фізичними особами за власні кошти та за які передбачено відшкодування частини їхньої вартості

№ з/п	Інженерна споруда, система	Обладнання та матеріали
1.	Сонячна електростанція приватного домогосподарства	Фотоелектричні панелі, інвертор, система кріплень сонячних панелей на даху/землі, сонячний трекер, кабель та конектори для фотоелектричних систем, щит електричний для приєднання сонячних панелей до інвертора, захисне та комутаційне обладнання для системи, система акумуляції енергії, прилади обліку електроенергії
2.	Мала вітрова електрична станція приватного домогосподарства	Вітрогенератор, інвертор, щогла, щит електричний для приєднання вітрогенератора до інвертора, захисне та комутаційне обладнання для системи, система акумуляції енергії, прилади обліку електроенергії
3.	Система сонячного теплопостачання та/або гарячого водопостачання	Сонячний колектор, циркуляційний насос, розширювальний бак, бак-акумулятор, теплообмінник, запірно-регулювальна арматура та фітинги
4.	Теплонасосна система для водяної або повітряної системи опалення та/або гарячого водопостачання	Тепловий насос повітряного або ґрунтового типу, розподільний колектор з терморегуляторами, фітинги, бак-акумулятор, теплообмінник, насос, мембранний розширювальний бак, регулятори температури, запірно-регулювальна арматура

Директор департаменту
паливно-енергетичного комплексу
та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

Порядок впровадження заходів з підвищення енергоефективності на об'єктах бюджетної сфери

1. Перелік об'єктів, які потребують проведення енергетичних аудитів

1.1. На основі аналізу даних моніторингу споживання енергоресурсів бюджетними установами області департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації визначає найбільш енергозатратні об'єкти, які потребують впровадження заходів з підвищення енергоефективності.

1.2. Сформований перелік енергозатратних об'єктів скеровується на розгляд у профільні департаменти (управління) облдержадміністрації, в підпорядкуванні яких перебувають відповідні бюджетні установи, для здійснення аналізу щодо доцільності впровадження заходів з енергозбереження, виходячи із соціальної складової діяльності кожного закладу, його пріоритетності для регіону та відповідної галузі, можливості співфінансування за рахунок коштів інших джерел, не заборонених законодавством.

1.3. На підставі здійсненого профільними департаментами (управліннями) облдержадміністрації аналізу, департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації формує перелік об'єктів, які потребують проведення енергетичних аудитів з метою подальшого виготовлення проєктно-кошторисної документації та впровадження заходів.

1.4. Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації подає переліки об'єктів на розгляд відповідній профільній постійній комісії Львівської обласної ради, яка здійснює його остаточне погодження з подальшим затвердженням на сесії обласної ради. До переліків додається аналітична записка та показники витрат енергоресурсів на 1 кв. м опалювальної площі кожного об'єкта.

1.5. Перелік об'єктів передається департаменту фінансів облдержадміністрації та профільним департаментам (управлінням) облдержадміністрації.

1.6. Враховуючи затвержені переліки об'єктів, департамент фінансів обласної державної адміністрації, у разі необхідності, готує пропозиції до уточнення показників обласного бюджету Львівської області.

1.7. Визначення виконавців робіт з проведення енергетичного аудиту, укладання з ними відповідних договорів здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

2. Перелік об'єктів для розробки проектно-кошторисної документації

2.1. За результатами проведеного енергоаудиту замовникові робіт надається відповідний звіт з рекомендаціями щодо впровадження заходів з енергозбереження їх терміном окупності, розрахунком необхідного обсягу коштів для їх впровадження. Замовник скеровує такий звіт для розгляду в департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації.

2.2. На підставі отриманих звітів департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації формує перелік об'єктів для впровадження заходів з енергозбереження, прийнявши суму витрат на їх впровадження відповідно до результатів проведеного енергетичного аудиту.

2.3. Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації подає переліки об'єктів на розгляд профільній постійній комісії Львівської обласної ради, яка погоджує отримані переліки.

До переліків додається аналітична записка і показники економічної ефективності впровадження заходів для кожного об'єкта, згідно з табл. 1, яку формує департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації.

Таблиця 1

№ з/п	Назва установи, опалювальна площа, м ²	Заплановані заходи	Необхідний обсяг коштів на реалізацію заходів, за результатами енергоаудиту, тис. грн	Термін окупності проекту, років	Кількість осіб, що перебувають в установі	Річний обсяг економії енергоресурсів (кВт*год, ГКал, м ³)	Скорочення бюджетних видатків на оплату енергоносіїв порівняно з відповідними показниками до реконструкції, грн	Можливість співфінансування проекту за рахунок коштів інших джерел, обсяг коштів, грн

2.4. З урахуванням показників економічної ефективності впровадження заходів, перелік проектів, для яких буде виготовлена проектно-кошторисна документація, з метою подальшого впровадження заходів з підвищення енергоефективності погоджується профільною постійною комісією Львівської обласної ради і затверджується сесією обласної ради.

2.5. Враховуючи затвержені переліки об'єктів, департамент фінансів обласної державної адміністрації, у разі необхідності, готує пропозиції до уточнення показників обласного бюджету Львівської області.

2.6. Виготовлення проектно-кошторисної документації може проводитись установами із залученням інших фінансових ресурсів.

3. Впровадження заходів з енергозбереження

3.1. Перелік об'єктів для впровадження заходів з енергозбереження формується на конкурсних засадах.

3.2. Об'єкти на конкурс подаються профільними департаментами (управліннями) облдержадміністрації. До конкурсу допускаються об'єкти з наявним діючим енергетичним сертифікатом та розробленою проєктно-кошторисною документацією.

3.3. Склад конкурсної комісії затверджується розпорядженням голови Львівської обласної державної адміністрації. Конкурсна комісія складається з дев'яти членів – п'ятеро представників профільної комісії Львівської обласної ради, чотирьох представників Львівської обласної державної адміністрації.

Комісія приймає рішення в разі участі в засіданні не менше 2/3 членів (шести осіб).

3.4. Комісія оцінює кожен проєкт за сімома критеріями, кожен з яких оцінюється за 10-бальною (десятибальною) шкалою.

3.5. Критерії оцінки:

1. Пріоритетність установи (у т. ч. соціальна важливість, кількість осіб, що користуються послугами, з розрахунку на рік, середньострокова та довгострокова перспектива роботи установи) – інформація для оцінки подається установою, профільним департаментом (управлінням) облдержадміністрації.

2. Робота системи енергетичного менеджменту (у т. ч. система енергомоніторингу, аналіз використання паливно-енергетичних ресурсів на рівні установи, впровадження беззатратних та малозатратних організаційно-технічних заходів) – інформація для оцінки подається установою, профільним департаментом (управлінням) облдержадміністрації і департаментом паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження.

3. Очікувана економія паливно-енергетичних ресурсів – інформація для оцінки за даними енергетичного сертифікату будівлі.

4. Відсоток економії паливно-енергетичних ресурсів від загального споживання – інформація для оцінки за даними енергетичного сертифікату будівлі та системи енергомоніторингу подається департаментом паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження.

5. Комплексність проєкту – інформація для оцінки проєктно-кошторисна документація (у разі, якщо частина заходів з підвищення енергоефективності реалізовувана за іншими уже завершеними проєктами, ці заходи враховуються до загальної оцінки, підтверджується даними установи та профільним департаментом (управлінням) облдержадміністрації).

6. Використання відновлюваних джерел енергії – інформація для оцінки проєктно-кошторисна документація.

7. Можливість залучення додаткового фінансування – інформація для оцінки – гарантійні листи при співфінансуванні власними коштами установи, договори тощо.

3.6. Реалізація заходів з підвищення енергоефективності здійснюється за проєктами, які набрали більше ніж 50 % балів, у межах фінансового ресурсу, передбаченого в обласному бюджеті на ці цілі.

3.7. Проєкти, реалізацію яких було розпочато в рамках Програми енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2016-2020 роки, включаються у перелік для фінансування без проходження конкурсу.

3.8. Визначений комісією перелік об'єктів, що передбачають реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення, затверджується рішеннями ради, що приймаються на пленарних засіданнях сесії обласної ради.

3.9. Враховуючи затвержені переліки об'єктів, департамент фінансів обласної державної адміністрації, у разі необхідності, готує пропозиції до уточнення показників обласного бюджету Львівської області.

Перерахування коштів з обласного бюджету здійснюється на підставі заявок головного розпорядника коштів щодо їх потреби в межах затверджених обсягів видатків на цю мету в обласному бюджеті

3.10. Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів покладається на профільні департаменти (управління) облдержадміністрації, що будуть визначені головними розпорядників коштів, замовників та виконавців робіт.

3.11. Інформація про використання коштів та виконані роботи в розрізі об'єктів головними розпорядниками коштів подається у формі звіту в департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження за встановленою ним формою в тижневий термін після закінчення звітного місяця.

3.12. Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації після завершення впровадження енергозберігаючих заходів здійснює моніторинг споживання енергоносіїв у натуральних показниках та визначає економічний ефект від впроваджених заходів.

Обсяг фінансових ресурсів на виконання Програми щорічно визначається рішенням Львівської обласної ради.

Директор департаменту
паливно-енергетичного комплексу
та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

**Порядок
відшкодування відсотків за кредитами, залученими суб'єктами підприємницької діяльності для підвищення енергоефективності та на встановлення обладнання і систем, що використовують відновлювані джерела енергії (далі – Порядок)**

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених в обласному бюджеті на відшкодування відсоткових ставок у розмірі облікової ставки Національного банку України за залученими в кредитно-фінансових установах коротко- і середньостроковими кредитами, що надаються суб'єктам підприємницької діяльності на впровадження систем енергетичного менеджменту за стандартом ISO 50001, на проведення енергетичних обстежень (у т. ч. енергетичних аудитів, обстеження інженерних мереж, енергетичну сертифікацію), а також на встановлення інженерних споруд та систем, які використовують відновлювані джерела енергії.

2. Відшкодування відсоткової ставки в розмірі облікової ставки НБУ надається протягом перших 12 місяців користування кредитом.

3. Відшкодування відсотків здійснюється на підставі Генерального договору про співробітництво між головним розпорядником коштів обласного бюджету та Кредитно-фінансовою установою.

4. Відшкодування відсотків здійснюється за кредитами, залученими на заходи, які наведено в додатку 8 до Програми.

5. Відшкодування відсотків суб'єктам підприємницької діяльності за користування кредитом відбувається на підставі такого пакету документів (зберігається в кредитно-фінансовій установі і є доступним для ознайомлення за вимогою головного розпорядника коштів):

- установчі та реєстраційні документи (свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності (копія, засвідчена Позичальником);
- фінансові документи;
- кредитний договір;
- довідки про відповідність Позичальника умовам статті 13 Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні»;
- документи, які підтверджують цільове використання кредитних коштів;
- рахунок-фактура;
- договір купівлі-продажу або документ, що підтверджує сплату коштів за придбаний товар або виконані роботи (копія);
- акт приймання-передачі товару/акт про надання послуг або накладна на товар.

6. Надання підтримки суб'єктові підприємництва шляхом часткової компенсації відсотків призупиняється в разі порушення суб'єктом

підприємництва більше ніж на 15 календарних днів зобов'язання за кредитним договором щодо своєчасного повернення кредиту (частини кредиту) та/або щодо своєчасної сплати суб'єктом підприємництва частини нарахованих процентів за кредитом у розмірі компенсаційної відсоткової ставки. Сплата компенсації процентів відновлюється в разі погашення суб'єктом підприємництва заборгованості за кредитним договором.

7. Кредитно-фінансові установи в кредитному договорі у графі «Цілі кредитування» зобов'язані зазначати: «За Комплексною програмою підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки».

8. Кредитно-фінансові установи щомісячно подають головному розпорядникові коштів обласного бюджету зведений Реєстр позичальників, які взяли кредити в цих установах, де зазначається сума відшкодування за конкретний місяць.

9. Відшкодування відбувається щомісячно, шляхом перерахунку головним розпорядником коштів обласного бюджету на один обумовлений Генеральним договором чи іншими договорами транзитний або поточний рахунок відповідної кредитно-фінансової установи, яка, у свою чергу, розподіляє ці кошти на поточні рахунки Позичальників.

10. Вимоги до суб'єктів підприємництва, яким надаватиметься підтримка з обласного бюджету:

- суб'єкт повинен бути зареєстрований на території Львівської області;
- суб'єкт повинен бути резидентом України;
- суб'єкт не повинен підпадати під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені статтею 13 Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва», а саме:

- не повинен бути кредитною організацією, страховою організацією, інвестиційним фондом, недержавним пенсійним фондом, професійним учасником ринку цінних паперів, ломбардом;

- не повинен здійснювати виробництво та/або реалізацію зброї, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, обмін валют;

- не повинен здійснювати надання в оренду нерухомого майна, що є одним з основних видів діяльності;

- не повинен бути визнаний банкрутом або стосовно якого порушено справу про банкрутство;

- не повинен перебувати в стадії припинення юридичної особи або припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця;

- не повинен мати заборгованості перед бюджетом, Пенсійним фондом України, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

11. Відповідальність за недостовірність або недійсність інформації, поданої до Кредитно-фінансової установи для отримання підтримки з обласного бюджету, несе суб'єкт підприємництва.

12. Суб'єкт підприємництва позбавляється права на отримання підтримки з обласного бюджету з дати виявлення уповноваженим банком будь-якого факту:

- надання суб'єктом підприємництва недостовірної або недійсної інформації, що призвело до виплати коштів державної підтримки на користь

суб'єкта підприємництва, який не мав права на отримання такої державної підтримки;

- нецільового використання суб'єктом підприємництва кредитних коштів, отриманих від уповноваженого банку.

У випадку виявлення вищенаведених фактів, уповноважений банк повідомляє головного розпорядника коштів обласного бюджету, який у свою чергу припиняє здійснювати фінансову підтримку суб'єкта підприємництва.

Директор департаменту
паливно-енергетичного комплексу
та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

**Цілі кредитування,
які сприяють підвищенню енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики і передбачають відшкодування відсоткової ставки за кредитами для суб'єктів підприємницької діяльності**

№ з/п	Цілі	Обладнання, матеріали, заходи
1.	Сонячна електростанція	Фотоелектричні панелі, інвертор, система кріплень сонячних панелей на даху/землі, сонячний трекер, кабель та конектори для фотоелектричних систем, щит електричний для приєднання, сонячних панелей до інвертора, захисне та комутаційне обладнання для системи, система акумуляції енергії, прилади обліку електроенергії
2.	Мала вітрова електрична станція	Вітрогенератор, інвертор, щогла, щит електричний для приєднання вітрогенератора до інвертора, захисне та комутаційне обладнання для системи, система акумуляції енергії, прилади обліку електроенергії
3.	Система сонячного теплопостачання та/або гарячого водопостачання	Сонячний колектор, циркуляційний насос, розширювальний бак, бак-акумулятор, теплообмінник, запірно-регулювальна арматура та фітинги
4.	Теплонасосна система для водяної або повітряної системи опалення та/або гарячого водопостачання	Тепловий насос повітряного або ґрунтового типу, розподільний колектор з терморегуляторами, фітинги, бак-акумулятор, теплообмінник, насос, мембранний розширювальний бак, регулятори температури, запірно-регулювальна арматура
5.	Впровадження системи енергетичного менеджменту згідно із ДСТУ ISO 50001:2014 Енергозбереження. Системи енергетичного менеджменту. (ISO 50001:2011, IDT)	Навчання і підвищення кваліфікації персоналу, впровадження системи енергетичного менеджменту, сертифікація в системі ISO 50001
6.	Проведення енергетичних обстежень	Енергетичний аудит, обстеження інженерних мереж, енергетична сертифікація

Директор департаменту паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН
Додаток 9

до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

Порядок присвоєння регіональних відзнак з відновлюваної енергетики та енергоефективності

Регіональна відзнака «REenergyLvivregion» (відновлювана енергетика)

1. Підприємства, установи та організації, які у своїй діяльності використовують джерела відновлюваної енергії, подають департаментові паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації заявку на отримання регіональної відзнаки.

До заявки додається інформація щодо джерела відновлюваної енергії, що використовується, його типу, потужності, обсягу виробленої енергії, обсягу скорочення викидів парникових газів (за наявності), загального обсягу споживання енергії.

2. Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації визначає відсоток використання відновлюваної енергії в загальному споживанні. Згідно із визначеним відсотком формується відзнака відповідно до частки використання відновлюваної енергії в загальному споживанні:

- до 10% - REenergy 10 Lviv region
- до 25% - REenergy 25 Lviv region
- до 50% - REenergy 50 Lviv region
- до 75% - REenergy 75 Lviv region
- 100% - REenergy 100 Lviv region

3. Відзнака присвоюється головою Львівської обласної державної адміністрації.

4. Відзнака може використовуватись для брендування продукції та торгових марок відповідних підприємств та організацій.

Регіональна відзнака «Eenergy Lviv region» (енергоефективність)

1. Підприємства, установи та організації, які впровадили заходи з підвищення енергоефективності, подають департаменту паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації заявку на отримання регіональної відзнаки.

До заявки додається опис впроваджених заходів з підвищення енергоефективності, розрахунки отриманої економії паливно-енергетичних ресурсів, скорочення викидів парникових газів (за наявності), відсоток економії в загальному споживанні.

2. Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації визначає відсоток економії енергоресурсів, досягнутої

внаслідок впровадження заходів з підвищення енергоефективності, та, згідно з визначеним відсотком економії, формує відзнаку відповідного типу:

- до 5% - Eenergy 5 Lviv region
- до 10% - Eenergy 10 Lviv region
- до 25% - Eenergy 25 Lviv region
- до 50% - Eenergy 50 Lviv region

3. Відзнака присвоюється головою Львівської обласної державної адміністрації.

4. Відзнака може використовуватись для брендуння продукції та торгових марок відповідних підприємств і організацій.

Директор департаменту
паливно-енергетичного комплексу
та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

Додаток 10
до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

Ресурсне забезпечення обласної (бюджетної) цільової програми*

Комплексна програма підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки
(назва програми)

тис. грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Усього витрат на виконання Програми
Усього,	25 560	У межах бюджетних призначень	У межах бюджетних призначень	У межах бюджетних призначень	У межах бюджетних призначень	25 560
у тому числі						
обласний бюджет	25 560	У межах бюджетних призначень	У межах бюджетних призначень	У межах бюджетних призначень	У межах бюджетних призначень	25 560
місцеві бюджети*						
державний бюджет						
кошти небюджетних джерел*						

*кожний бюджет та кожне джерело вказується окремо

Директор департаменту паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН

Додаток 11
до Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки

Перелік завдань, заходів та показників обласної (бюджетної) цільової програми*

Комплексна програма підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки
(назва програми)

№ з/п	Назва завдання	Перелік заходів завдання	Показники виконання заходу, один. виміру	Виконавець заходу, показника	Фінансування	Обсяги, тис. грн	Очікуваний результат
2021 рік							
1.	Завдання 1 Підвищення енергоефективності та впровадження джерел відновлюваної енергії в житловому фонді	Захід 1 Відшкодування відсоткової ставки за кредитами, отриманими фізичними особами на впровадження заходів з енергозбереження	Затрат Обсяги видатків, пов'язаних із відшкодуванням відсотків для населення, 11 000 тис. грн	Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації	Обласний бюджет	11 000	Сприяння в реалізації населенням області енергоефективних заходів з метою зменшення обсягів споживання енергоресурсів

Захід 2 Відшкодування ОСББ відсотків за кредитами в розмірі облікової ставки НБУ протягом перших 12 місяців користування кредитом, за умови участі у "Програмі підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків "Енергодім" ДУ "Фонд енергоефективності"	Затрат Обсяги видатків, пов'язаних із відшкодуванням відсотків для ОСББ, 2 000 тис. грн	Обласний бюджет	2 000	Підвищення енергоефективності і будівель житлового фонду області
Захід 3 Відшкодування тіла кредиту на встановлення альтернативних джерел енергії	Затрат Обсяги видатків, пов'язаних із відшкодуванням, 1 000 тис. грн	Обласний бюджет	1 000	Сприяння в реалізації населенням області енергоефективних заходів з метою зменшення обсягів споживання енергоресурсів

		<p>Захід 4 Відшкодування частини вартості обладнання, що використовує відновлювані джерела енергії та яке придбане і встановлене фізичними особами за власні кошти</p>	<p>Затрат Обсяги видатків, пов'язаних із відшкодуванням, 1 000 тис. грн</p>		<p>Обласний бюджет</p>	<p>1 000</p>	<p>Сприяння впровадженню населенням відновлюваних джерел енергії з метою зменшення використання енергетичних ресурсів, підвищення рівня використання альтернативних та відновлюваних джерел енергії, зменшення шкідливого впливу традиційних видів палива на екологію області</p>
<p>2.</p>	<p>Завдання 2 Зменшення споживання енергоресурсів об'єктами бюджетної сфери та видатків, пов'язаних з їх енергозабезпеченням, підвищення класу енергоефективності в установах бюджетної сфери обласного підпорядкування</p>	<p>Захід 1 Проведення комплексних заходів з підвищення енергоефективності з використанням відновлювальних джерел енергії в бюджетних установах</p>	<p>Затрат Вартість реалізації енергоощадних заходів в установах бюджетної сфери, 10 260 тис. грн</p>	<p>Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації</p>	<p>Обласний бюджет</p>	<p>10 260</p>	<p>Зменшення обсягів споживання енергоресурсів на 20%, продовження терміну експлуатації будівель, покращення комфортних умов перебування в установах бюджетної сфери</p>

Захід 2 Проведення енергетичних обстежень (у т. ч. енергетичні аудити, обстеження інженерних мереж, енергетична сертифікація)	Затрат Вартість проведення енергетичних аудитів в бюджетних установах, 100 тис. грн	Обласний бюджет	100	Здійснення досліджень технічного стану установ бюджетної сфери, розробка рекомендацій щодо підвищення їх енергоефективності, раціональне використання коштів, призначених на реконструкцію об'єктів, енергетична паспортизація будівель
Захід 4 Підтримка інформаційної системи енергомоніторингу	Затрат Обсяг видатків на надання послуг з підтримки інформаційної системи енергомоніторингу, 100 тис. грн	Обласний бюджет	100	Забезпечення контролю за обсягом споживання енергоносіїв бюджетними установами області

3.	Завдання 3 Популяризація енергоефективності та відновлюваної енергетики	Захід 1 Створення інформаційних аналітично-популяризаційних ресурсів на основі вебресурсів, інтернет-сторінок, чатів, телепередач, проведення організаційно-масових заходів	Затрат Обсяги видатків, пов'язаних зі створенням інформаційних аналітично-популяризаційних ресурсів на основі вебресурсів, інтернет-сторінок, чатів, 100 тис. грн	Департамент паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації	Обласний бюджет	100	Формування енергоефективного суспільства
	Усього					25 560	

* вказується кожне джерело окремо.

** завдання, заходи та показники вказуються на кожний рік Програми.

Директор департаменту паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації

Богдан КЕЙВАН